บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Roles of School Administrators in Learning Management Processes of Teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1

จิรภิญญา ฉายแสง*, สุภาวดี ลาภเจริญ

Jirapinya Chaysang, Supawadee Lapcharoen

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

Education Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240 Thailand

*Corresponding author E-mail: 6512470005@rumail.ru.ac.th

(Received: February 20 2024; Revised: March 25 2024; Accepted: April 1 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น 0.973 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ (3) ครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา; กระบวนการจัดการเรียนรู้; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

The objectives of this research were to study the roles of school administrators in promoting the learning management processes of teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1 and compare teacher's opinion about the roles of school administrators in promoting the learning management processes of teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1. The sample was a group of 360 teachers classified by educational qualifications, teaching experiences, and school size. The research instrument used was a 5- rating -scale questionnaire with a reliability of 0.973; the index of item objective congruence (IOC) was between 0.80 and 1.00. The statistics used in the data analyses included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and multiple comparison test with Scheffe's method.

The research findings were as follows : (1) the overall and each aspect perception of teachers toward the rotes of school administrators in promoting the learning management processes of teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1 were at the high level of 4.32; (2) the overall and each aspect perception of teachers with the difference of educational qualifications and work experiences toward the roles of school administrators in promoting the learning management processes of teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1 were not different; and (3) the overall and each aspect perception of teachers from different school sizes toward the roles of school administrators in promoting the learning management processes of teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area office 1 were statistically significant different at the .05 level.

Keywords : Roles of school administrators; learning management processes, Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาให้กับผู้เรียน เน้นการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ STEM Education พัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินผล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นในอนาคตให้กับผู้เรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำองค์กรการจัดการศึกษามีหน้าที่วางแผนส่งเสริม สนับสนุนบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดความสมดุลเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ มีคุณภาพและเกิดผลลัพธ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (เบญจวรรณ ช่อชู และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ, 2563) สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ต้องพัฒนาครูให้มีทักษะความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ นำรูปแบบการเรียนรู้มาปรับใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (ลัดดาวัลย์ สอิ้งทอง, 2564) การกระตุ้นให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ มีความรู้ ประสบการณ์ในการส่งเสริมด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียน การวัดผลประเมินผล การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นต้น จึงจะทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สุรีพร แก้วโพธิ์, 2561)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานของครูและขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 4,788 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 360 คน จากการเปิดตารางของ Cohen (Cohen and et al. 2011: 147) ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) จัดแบ่งสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา โดยแบ่งได้ 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กและกลาง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งกลุ่มขนาดโรงเรียนกลุ่มละเท่า ๆ กัน และใช้

การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามองค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการสอน 4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ จำนวน 41 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert scale) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา ได้ค่าความคล้อง (IOC) 0.60 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อ ประสานงานกับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อออกหนังสือขออนุญาตไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

2. นำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม จำนวน 360 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก Google Forms และแจกแบบสอบถาม ได้ข้อมูลกลับมา จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ได้รับการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลของครูผู้ตอบแบบสอบถาม มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

2. วิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ independent

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) มีการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé's post hoc comparison method) หากพบว่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู	ระดับความคิดเห็นของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร	4.27	0.62	มาก
2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.30	0.58	มาก
3. ด้านการนิเทศการสอน	4.33	0.61	มาก
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.37	0.59	มาก
รวม	**4.32**	**0.57**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.37) ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X}$ = 4.33) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.30) และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.27)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา ดังตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู	วุฒิการศึกษา				t	Sig.
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร	4.28	0.62	4.24	0.63	0.555	0.579
2	ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.31	0.57	4.28	0.61	0.477	0.634
3	ด้านการนิเทศการสอน	4.35	0.58	4.28	0.67	1.029	0.304
4	ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.38	0.58	4.34	0.63	0.662	0.509
	รวม	**4.33**	**0.55**	**4.28**	**0.61**	**0.715**	**0.475**

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
		น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร	4.36	0.51	4.26	0.66	4.15	0.67	2.769	0.064
2	ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.34	0.52	4.33	0.57	4.20	0.67	1.612	0.201
3	ด้านการนิเทศการสอน	4.37	0.50	4.36	0.63	4.20	0.68	2.266	0.105
4	ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.40	0.53	4.40	0.60	4.25	0.66	1.840	0.160
	รวม	**4.37**	**0.49**	4.33	0.58	**4.20**	**0.64**	**2.185**	**0.114**

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู	ขนาดสถานศึกษา						F	Sig.
		เล็กและกลาง		ใหญ่		ใหญ่พิเศษ			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร	4.53	0.38	4.06	0.77	4.22	0.56	19.405	0.000*
2	ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.56	0.34	4.10	0.70	4.25	0.55	20.860	0.000*
3	ด้านการนิเทศการสอน	4.59	0.41	4.20	0.67	4.19	0.61	18.496	0.000*
4	ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.59	0.41	4.21	0.71	4.29	0.57	14.471	0.000*
	รวม	**4.56**	**0.35**	4.14	0.68	**4.24**	**0.54**	**20.129**	**0.000***

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นรายคู่ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา		เล็กและกลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
	$\bar{X}$	4.57	4.14	4.24
เล็กและกลาง	4.57		*	*
ใหญ่	4.14			
ใหญ่พิเศษ	4.24			

จากตารางที่ 4 และ 5 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Schefe's post hoc comparisons method) ซึ่งครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.37) ด้านการนิเทศการสอน ($\overline{X}$ = 4.33) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.30) และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร ($\overline{X}$ = 4.27) สรุปได้ว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการอภิปรายตามข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ซึ่งสามารถที่จะแบ่งได้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู และ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานของครู และขนาดสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดการอภิปรายผลในแต่ละประเด็นดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร อาจเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้หลากหลายสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอน วางแผนการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยที่พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน มีการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา และส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เบญจพร สุคนธร (2565) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับปาณิสรา โชคคเณศร์ (2563) ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามความคิดเห็นของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่าในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นทำให้ความต้องการของผู้เรียนและสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ผู้บริหารจึงตระหนักในความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียนและจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและบริบทของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องสื่อสารและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร ในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ไปจนถึงระดับสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนาหลักสูตร และจัดทำหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง จึงทำให้ครูเห็นถึงบทบาทของผู้บริหารแสดงถึงให้ความสำคัญของการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พีรวัฒน์ ทองเพชร (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรและการสอนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เบญจวรรณ ช่อชู และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2563) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวิชูทิศ สำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวิชูทิศด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูให้เห็นถึงความสำคัญในจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนร่วมกันกับผู้เรียน มีการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณในการสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะและเทคนิคการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและบูรณาการร่วมกับชุมชน จึงทำให้ครูเห็นถึงบทบาทของผู้บริหารที่แสดงถึงการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุมิตร อันทามา (2565) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กิติศักดิ์ ภักดิ์ใส (2565) ศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการนิเทศการสอน พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศการสอนและมีการวางโครงสร้างการบริหารงานนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการนิเทศการสอนเป็นหนึ่งในกระบวนการติดตามตรวจสอบการพัฒนาหลักสูตร มีการสร้างความเข้าใจและสื่อสารประโยชน์ของการนิเทศการสอนให้ครูอย่างจริงจัง และสนับสนุนให้ครูนำผลการนิเทศการสอนมาแก้ปัญหาในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน จึงทำให้ครูเห็นถึงบทบาทของผู้บริหารที่แสดงถึงการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เบญจพร สุคนธร (2565) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ณัฏฐกร คำแก้ว และเพ็ญนภา สุขเสริม (2564) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการจัดการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการจัดการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ของสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีโครงสร้างการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้เป็นหน้าที่สำคัญหนึ่งในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการพัฒนากระบวนการวัดประเมินผล ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม นำไปสู่การทบทวนจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในปีต่อไป จึงทำให้ครูเห็นถึงบทบาทของผู้บริหารที่แสดงถึงการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศราวุธ จูมทอง และกุลจิรา รักษนคร (2566) ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา พบว่า สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหาร ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุภาพร กล่อมมะโน (2564) ศึกษาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาเดียวกัน รับทราบนโยบายกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีแนวปฏิบัติเดียวกันจากผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน สามารถรับรู้พฤติกรรม วิสัยทัศน์ของผู้บริหารจากนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานในสถานศึกษาแบบเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากนัก ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นฤมล บัญญัติ (2565) ศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าบริบทของสถานศึกษาที่ต่างกัน สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ย่อมมีความพร้อมในเรื่องการบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป และเป็นระบบ มีบุคลากรที่มีความพร้อมและเพียงพอในการทำงานแต่ละฝ่าย แต่ด้วยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีบุคลากรครูเป็นจำนวนมาก อาจจะทำให้การดูแลและสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ การนิเทศภายในไม่ทั่วถึง ขาดการสื่อสารจากผู้บริหารถึงบุคลากรครู ผู้บริหารอาจจะไม่ได้นิเทศ กำกับติดตามครูทุกคน แต่สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีบุคลากรครูน้อย การบริหารงาน 4 ฝ่าย ของผู้บริหารเป็นไปอย่างใกล้ชิด มีความเชื่อมโยงในแต่ละฝ่ายและคณะทำงานด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศและการวัดประเมินผลครู ผู้บริหารสามารถเข้าร่วมการนิเทศและประชุมชี้แจงกับคุณครูได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหาร

มีความสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูสอดคล้องกับ สุมิตร อันทามา (2565) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การะบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และตามสภาพปัญหาของสังคม เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียนวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้เกิดระบบนิเทศการสอนให้มีความหลากหลาย

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ภายในโรงเรียนร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ในประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ครูสังกัดกรุงเทพมหานครกระทรวงมหาดไทย ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และการศึกษาพิเศษ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น เช่น เพศ วิทยฐานะของครู ที่อาจทำให้ผลการศึกษาในอนาคตมีความชัดเจนในบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กิติศักดิ์ ภักดีใส. (2565). ศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**. 6(1): 258-272.

ณัฏฐกร คำแก้ว และเพ็ญนภา สุขเสริม. (2564). ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการจัดการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดอุดรธานี. **วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. 11(3): 215-227.

นฤมล บัญญัติ. (2565). **ศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

เบญจพร สุคนธร. (2565). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.

เบญจวรรณ ช่อชู และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการบริหารวิชาการในโรงเรียนวิชูทิศ สำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ**. 7(2): 162-174.

ปาณิสรา โชคคเณศร์. (2563). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามความคิดเห็นของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). **ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พีรวัฒน์ ทองเพชร. (2564). **ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ลัดดาวัลย์ สอิ้งทอง. (2564). **แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ศราวุธ จูมทอง และ กุลจิรา รักษนคร. (2566). ศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 17(1): 84-100.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ฉบับอัพเดท. [online]. เข้าถึงได้จาก : https://www.moe.go.th/พรบ-ระเบียบบริหารราชการ/. 2563.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สุภาพร กล่อมมะโน. (2564). **พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สุมิตร อันทามา. (2565). **ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์**. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุรีพร แก้วโพธิ์. (2561). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Cohen, L., Manion, L, & Morrison, K. (2011). **Research Methods in Education**. (7th ed.). New York: Routledge.

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี